

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U PULI - POLA
Kranjčevićeva 8,52 100 Pula - Pola

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Puli - Pola, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Nataše Babić kao predsjednice vijeća, Biljane Bojanić kao suca izvjestitelja i člana vijeća te Melihe Bahtijarević-Pekić kao člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D.J. (OIB: ...) iz K., zastupanog po punomoćnicima iz odvjetnicima iz R., protiv tužene Republike Hrvatske, ministarstva pravosuđa (OIB: ...), zastupane po Građansko-upravnom odjelu Općinskog državnog odvjetništva u Rijeci, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja i tužene protiv presude Općinskog suda u Rijeci posl.br. P-102/2015 od 30. svibnja 2016. godine, na sjednici vijeća održanoj 27. ožujka 2017. godine

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana žalba tužitelja D.J. i potvrđuje se presuda Općinskog suda u Rijeci posl. br. P-102/2015 od 30. svibnja 2016. godine u pobijanom dijelu toč. IV., V. i VII., kojom je odbijen dio zahtjeva u odnosu na zakonsku kamatu, odbijen zahtjev za nalogom tuženoj Republici Hrvatskoj da tužitelju po osnovi buduće neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti isplaćuje mjesečni novčani iznos od 3.000,00 kuna, uz zakonske kamate od zaključenja glavne rasprave i djelomično odbijen zahtjev za trošak.

II. Djelomičnim prihvaćanjem žalbe tužene preinačava se presuda Općinskog suda u Rijeci posl. br. P-102/2015 od 30. svibnja 2016. godine u dijelu pod točkom II. te sudi:

"Prihvaća se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

I. Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj da, u najkraćem mogućem roku, ne duljem od šest mjeseci, računajući od pravomoćnosti ove presude, na primjeren način, reguliran mjerodavnim propisima i u skladu sa pravilima struke, u zgradi Upravnog suda u Rijeci na adresi Korzo broj 13 u Rijeci, te ispred te zgrade ukloni barijere koje osobama sa invaliditetom, posebice onima koji se kreću uz pomoć električnih invalidskih kolica, onemogućuju ulazak u tu zgradu i uskraćuju im pravo na pristup sudu.

II. Odbija se kao neosnovan dio tog tužbenog zahtjeva iz točke II. kojim se nalaže uklanjanje barijere u dijelu: "arhitektonske u formi više stubišta i drugih arhitektonskih barijera".

III. U preostalom pobijanom dijelu potvrđuje se presuda Općinskog suda u Rijeci posl. br. P-102/2015 od 30. svibnja 2016. godine.

IV. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troška žalbenog dijela postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom suda prvog stupnja suđeno je:

"I. Utvrđuje se daje tuženica Republika Hrvatska, putem mjerodavnih tijela državne Uprave, poduzela i propustila poduzeti radnje i mjere koje su neposredno dovele do povrede prava tužitelja D.J. na jednako postupanje, na način daje protupropisno Upravni sud u Rijeci uselila u zgradu neprilagođenu kretanju osoba s invaliditetom, poglavito onih koje se kreću uz pomoć električnih invalidskih kolica, potom na način daje vlasnika zgrade, u svojstvu zakupodavca, propustila ugovorno obvezati da prije predaje zgrade u posjed izvrši razumnu prilagodbu te zgrade kretanju osoba s invaliditetom te, konačno, na način da od 1. siječnja 2012. godine, kao dana početka rada navedenog suda, pa do dana podnošenja tužbe u ovoj parnici nije provela mjere i radnje propisane mjerodavnim propisima kojima bi eliminirala arhitektonske barijere koje se nalaze u zgradi i ispred nje da bi osobama s invaliditetom, poglavito onima koje se kreću uz pomoć električnih invalidskih kolica, osigurala nesmetan pristup Upravnom sudu u Rijeci, a posljedica poduzimanja i

nepoduzimanja tih radnji je izravna višestruka produljena ponovljena teška diskriminacija tužitelja po osnovi invaliditeta.

II. Nalaže se tuženici Republici Hrvatskoj da, u najkraćem mogućem roku, ne duljem od šest mjeseci, računajući od pravomoćnosti ove presude, na primjeren način, reguliran mjerodavnim propisima i u skladu s pravilima struke, u zgradi Upravnog suda u Rijeci na adresi Korzo broj 13 u Rijeci te ispred te zgrade ukloni arhitektonske barijere u formi više stubišta i drugih arhitektonskih barijera koje osobama s invaliditetom, posebice onima koje se kreću uz pomoć električnih invalidskih kolica, onemogućuju ulazak u tu zgradu i uskraćuju im pravo na pristup sudu.

III. Nalaže se tuženici Republici Hrvatskoj da tužitelju D.J., nadoknadi štetu zbog povrede prava osobnosti, isplatom pravične novčane naknade u iznosu od 00 kn (slovima: trideset tisuća kuna), sa zakonskim zateznim kamatama koje za razdoblje od 24. studenog 2014. godine, kao dana podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora, pa do 31. srpnja 2015. godine teku po kamatnoj stopi od 12% godišnje, za razdoblje od 1. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine po kamatnoj stopi od 8,14% godišnje te za razdoblje od 1. siječnja 2016. godine do isplate po kamatnoj stopi od 8,05% godišnje, odnosno po kamatnoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

IV. U preostalom dijelu, koji se odnosi na visinu kamatne stope na iznos iz t. III., za razdoblje nakon 0+1. siječnja 2016. godine do isplate, iznad stope iz t. III., a do zatražene stope od 8,14% godišnje, zahtjev tužitelja za naknadu štete zbog povrede prava osobnosti odbija se.

V. Odbija se tužbeni zahtjev, u dijelu koji glasi:

"Nalaže se tuženici Republici Hrvatskoj da tužitelju D.J., po osnovi buduće neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti, isplaćuje mjesečno novčani iznos od 3.000,00 kn, počevši od dana zaključenja glavne rasprave do dana eliminacije arhitektonskih barijera na Upravnom sudu u Rijeci, sa zakonskim zateznim kamatama koje na svaki pojedini iznos pravične naknade teku od prvog dana u mjesecu do dana namirenja, po stopi od 8,14% godišnje, u roku od 15 dana."

VI. Nalaže se tuženici Republici Hrvatskoj da tužitelju D.J. nadoknadi parnične troškove, u iznosu od 8.562,50 kn, u roku od 15 dana.

VII. U preostalom dijelu, iznad iznosa iz t. VI., a do zatraženog iznosa od 11.000,00 kn, zahtjev tužitelja D.J. za nadoknadu parničnih troškova odbija se.

Pravovremenim žalbama tu presudu pobija tužitelj i tužena.

Tužitelj podnosi žalbu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a i pogrešne primjene materijalnog prava, ukazujući, pozivom na odluku Vrhovnog suda, da je tužbenim zahtjevom zatražena naknada buduće izvjesne štete koja se definira kao šteta kod koje je nastao uzrok ali će štetne posljedice nastupiti u budućnosti, pa je riječ o budućoj izvjesnoj neimovinskoj šteti koja će po redovnom tijeku stvari i posebnim okolnostima trajati dok tužena ne izvrši razumnu prilagodbu sudske zgrade. Stoga je neizvjesno njeno trajanje obzirom to ovisi isključivo o postupanju ili nepostupanju tužene, zbog čega je takav zahtjev dospio obzirom je za štetnike tužitelj doznao tek danom primitka odgovora na tužbu kojim je bio i dostavljen Ugovor o zakupu poslovnih prostorija. Pogrešno je na činjenični supstrat primijenjeno materijalno pravo u odnosu na zatražene zakonske kamate.

Žalbeni je prijedlog preinačenje prihvaćanjem u cijelosti točke IV., V. i VII. a podredno ukidanje toga dijela odluke i vraćanje predmeta sudu prvog stupnja na ponovni postupak uz naknadu žalbenog troška.

Tužena žalbu izjavljuje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava iz čl. 353. st. 1. ZPP-a. U bitnome smatra, pozivom na Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom i Fakultativnog protokola na konvenciju, te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i

temeljnih sloboda, da tužitelj nije učinio vjerojatnim postojanje diskriminacije u vidu onemogućavanja fizičkog pristupa sudu, obzirom je od predsjednika suda A.R. ponuđen način pristupa odbijen od strane tužitelja, a koji način tumačenja tog pojma, nije u skladu sa tumačenjima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Neprihvatljiv je stav suda prvog stupnja kako ponuđen način ulaska ne predstavlja razumnu prilagodbu jer iako osoba koja se kreće u invalidskim kolicima treba pomoć i pri ulasku u lift, zgradu ili autobus, stajalište suda da je diskriminirana u svakom slučaju te potrebe bilo kakve vrste je neprihvatljiv. Diskriminacija ne može postojati zbog činjenice postojanja barijere za kretanje osoba sa invaliditetom i upravo zbog te činjenice i postoji pojam "razumne prilagodbe" koji podrazumijeva da su poduzete objektivno moguće i ostvarive mjere za savladavanje fizičkih barijera što je i učinjeno, a ukoliko bi bilo osnove za postojanje vjerojatnosti diskriminacije u smislu čl. 20. Zakona o suzbijanju diskriminacije tužena je dokazala da takve diskriminacije nije bilo jer je poduzela objektivno moguće i potrebne radnje. Pravo na naknadu štete sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije prosuđuje se prema propisima koji uređuju obvezne odnose pa je tužitelj imao dokazati pretpostavke za naknadu štete što nije učinio.

Žalbeni je prijedlog preinačenje pobijane presude odbijanjem tužbenog zahtjeva uz dosudu parničnog troška a podredno ukidanje i vraćanje predmeta sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Odgovorom na žalbu tužitelj, obrazlažući razloge, smatra neosnovanim žalbene navode uz prijedlog da se odbije kao neosnovana.

Žalba tužitelja nije osnovana dok je žalba tužene djelomično osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenjem daje tužena propustila provesti mjere i radnje kojima bi eliminirala arhitektonske barijere u zgradi Upravnog suda u Rijeci i ispred nje, omogućivši osobama sa invaliditetom, poglavito koji se kreću uz pomoć električnih kolica, nesmetan pristup Upravnom sudu u Rijeci, Korzo 13, uz nalog tuženoj uklanjanje arhitektonskih barijera u formi više stubišta i drugih arhitektonskih barijera i isplatu štete zbog povrede prava osobnosti kao i buduće nastale neimovinske štete isplatom mjesečnih iznosa od 3.000,00 kn do eliminacije arhitektonskih barijera.

U postupku su utvrđene slijedeće Činjenice:

- da je tužitelj stopostotni invalid sa dijagnozom tetraplegije koju je zadobio u prometnoj nezgodi od 30. travnja 1994., koji se kreće s elektromotornim kolicima;
- da je tužitelj zaposlen kao odvjetnik u Odvjetničkom društvu i u obavljanju svojega posla ne prima stranke a posao radi i kod kuće, iako povremeno odlazi na Prekršajni sud u Rijeci i Upravni sud u Rijeci u kojem kao punomoćnik zastupa stranke u tim sporovima za Odvjetničko društvo jer najbolje poznaje tu materiju, kao što i osobno vodi postupak kod Upravnog suda, za koje je postupke i zatražio održavanje usmene rasprave;
- da je Upravni sud u Rijeci započeo s radom 1. siječnja 2012., kada mu je sjedište bilo u Ulici Erazma Barčića br. 3, a od srpnja 2015. sjedište je na adresi Korzo br. 13 u Rijeci, na kojoj lokaciji, kao i prethodnoj, postoje fizičke prepreke u vidu stepeništa na ulazu zgrade suda, te stepeništa nakon samoga ulaza preko kojega se dolazi do sudnica;
- da je međusobna komunikacijom e-poštom tužitelja sa predsjednikom Upravnog suda počela jer se tužitelj raspitivao o mogućnosti pristupa Upravnom sudu kada se nalazio na lokaciji Erazma Baričića 3, a nakon toga i mogućnosti pristupa na sadašnjoj lokaciji Korzo 13;
- da je e-poštom od 20. studenoga 2014., predsjednik tog suda naveo da zgrada suda nema posebne prilagodbe za osobe sa invaliditetom, a da se u slučaju takvih osoba rasprave održavaju u nekom od ureda u prizemlju zgrade ali i dalje ostaje barijera stepenica prije ulaza u zgradu, te od ulaza do prizemlja koja se može savladati naporima osoblja suda i osoba u pratnji stranke, za što nema mogućnosti prema navodima tužitelja jer se kreće pomoću specijalnih kolica koja se zbog težine ne mogu nositi, dok je isto tako od strane predsjednika Upravnog suda, utvrđeno uvidom u e-poštu iz srpnja i kolovoza 2015., ponuđena mogućnost održavanja rasprava u domu tužitelja ili na drugoj adekvatnoj lokaciji;
- da je predsjednik Upravnog suda A.R., sukladno iskazu, prije preseljenja tog suda na novu lokaciju Korzo 13, prilikom obilaska te lokacije sa nadležnim osobama ministarstva, Službe za investicije, ukazao na postojeći problem otežane mogućnosti, odnosno nemogućnosti pristupa invalidnih osoba Upravnom sudu, kada se spomenulo o namjeri postavljanja lifta na novoj lokaciji tog suda ali se od toga odustalo, po njegovom mišljenju zbog trajanja zakupa od tri godine;

- da iz dopisa ministarstva od 22. srpnja 2015., proizlazi da je Ugovor o zakupu, za potrebe Upravnog suda u Rijeci na adresi Korzo 13, sklopljen između ministarstva, kao zakupnika sa zakupodavcem Hrvatskom poštom d.d. Zagreb, kao i da se ta zgrada nalazi u zaštićenoj zoni i za nju plaća spomenička renta;

- da iz mišljenja pravobraniteljice za osobe sa invaliditetom od 15. lipnja 2015., proizlazi da je tužitelj diskriminiran propuštanjem razumne prilagodbe, opisane čl. 4. st. 2. Zakona u suzbijanju diskriminacije obzirom na nepristupačnost Upravnom sudu u Rijeci osobama sa invaliditetom koji se kreću uz pomoć invalidskih kolica zbog stepeništa na ulazu u zgradu i nepristupačnim sudnicama na katovima za osobe koji se kreću uz pomoć invalidskih kolica, dok Hrvatska udruga paraplegičara i tetraplegičara u svom mišljenju smatra da su osobe s invaliditetom kada imaju potrebu doći do Upravnog suda diskriminirane, a tužitelj ne samo kao osoba sa invaliditetom već i kao odvjetnik čije je mjesto rada, između ostalog i prostor suda.

Osnovom navedenih utvrđenja prvostupanjski sud je prihvatio tužbeni zahtjev u dijelu utvrđenja propuštanja tužene poduzimanja radnji i mjera koje su dovele do povrede prava tužitelja, uz nalog da na primjeren način regulira mjerodavnim propisima i u zgradi Upravnog suda ukloni arhitektonske barijere u formi više stubišta i drugih arhitektonskih barijera nalogom i isplate iznosa od 30.000,00 kuna zbog povrede prava osobnosti, cijeneći odredbe Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN br. 88/08 i 112/12- u nastavku ZSD), Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 78/13 -u nastavku Pravilnik) i Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05 i dr. -ZOO), obzirom je pristup zgradi Upravnog suda u Rijeci na sadašnjoj adresi Korzo br. 13., kao i na ranijoj adresi, onemogućen invalidnini osobama koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica zbog postojanja stubišta na ulazu u tu zgradu, te na mjesto koje ulaz u zgradu odvaja od sudnica, čime se takve osobe stavljaju u nepovoljan položaj po osnovi invalidnosti, što nije slučaj kod osoba koje nisu invalidi ni po kojoj fizičkoj osnovi, a zalaganje predsjednika Upravnog suda u Rijeci da tužitelj svladava barijere naporima osoblja i osoba u pratnji tužitelja, kao i pozivi tužene za primjenu takvog načina ulaska u prostor Upravnog suda smatra da i za samoga tužitelja sa aspekta ljudskog dostojanstva i poštivanja prava na jednake mogućnosti ne može predstavljati razumnu prilagodbu, već upravo suprotno, da se kao invalidnu osobu vrijeđa ljudsko dostojanstvo.

Pozivom i na odredbe čl.4. Pravilnika istim je pristupačnost rezultat primjene tehničkih rješenja o projektiranju i građenju građevina kojima se osobama sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti osigurava nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad u tim građevinama na jednakoj razini kao i ostalim osobama, ni tada Upravni sud ne ostvaruje minimum pristupačnosti za invalidne osobe, a ako se i zgrada Upravnog suda nalazi u zaštićenoj zoni, ne znači da je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, koji vodi Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i utvrđuje rješenjem kulturna dobra, a za oslobođenje od obveze osiguranja propisanih elemenata pristupačnosti, odnosno mogućem narušavanju tog svojstva, mora postojati suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva, te mišljenja nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara a koji od uvjeta tužena nije dokazala da bi dovela do njenog oslobođenja od obveze osiguranja propisanih elemenata pristupačnosti. Obzirom na odredbu 51. 11. ZSD koja regulira pravo na naknadu štete žrtvi diskriminacije vezano za propise obveznih odnosa kojima se regulira i da tužitelj pred Upravnim sudom u Rijeci vodi veći broj postupaka, kao i daje po zanimanju odvjetnik, u tom svojstvu mu i pripada pravo na pristup sudu a obzirom na "insinuaciju" tužene da posao odvjetnika obavlja od kuće, to ne otklanja diskriminaciju te naknadu štete jer je njena osnovna svrha u samoj mogućnosti osobe koja čak i u rijetkim prilikama želi pristupiti takvoj upravnoj zgradi, da joj taj pristup bude omogućen, zbog čega je osnovom odredbe čl. 19. st. 1.i 2. Zakona o obveznim odnosima prihvaćen zahtjev neimovinske štete od 30.000,00 kuna uz zakonske zatezne kamate sukladno čl. 1103. u svezi sa odredbom čl. 29. st. 1. ZOO-a. Zatezne kamate od 24. studenoga 2014. godine kao dana podnošenja zahtjeva za mimo rješenje spora priznate su od dana podnošenja toga zahtjeva dok je visina stope zakonskih zateznih kamata obzirom na njezine izmjene ZID ZOO (NN 85/15 i 140/15) dijelom i odbijena.

Zahtjev naknade buduće neimovinske štete je odbijen temeljem čl. 326. st. 1. ZPP-a obzirom da se odnosi na buduću neimovinsku štetu koja nije dospjela do zaključenja glavne rasprave.

Sud prvog je na temelju izvedenih dokaza pravilno odlučio u odnosu na postojanje diskriminacije i zatraženu štetu, kao i u odnosu na odbijeni dio zahtjeva, dok je djelomično u dijelu kojim se nalaže način omogućavanja pristupa, neosnovano prihvatio tako postavljen zahtjev. Pri tome, nije osnovan žalbeni razlog

bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a jer pobijana presuda sadrži valjane razloge o svim činjenicama bitnim za presuđenje utemeljene na provedenim dokazima, a niti je počinjena neka druga postupovna povreda na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

U rješenju spora treba respektirati odredbu čl. 1. st. 1. ZSD kojim je određeno da se tim Zakonom osigurava zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju pretpostavke za ostvarenje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi između ostalog i invaliditeta, kao i da se tom odredbom diskriminacijom smatra stavljanje u nepovoljniji položaj bilo koje osobe po toj osnovi. Prema stanju predmeta i činjeničnim utvrđenjima iznesenim i obrazloženju prvostupanjske presude tužitelj je u ovom sporu učinio vjerojatnim da je diskriminiran a suprotno tužena nije dokazala.

Ispravno se od strane suda prvog stupnja cijenila obveza dokazivanja nastale diskriminacije obzirom se tim Zakonom i definira i izravna diskriminacija kao postupanje kojim se osoba stavlja ili je bila stavljena ili je bila stavljena u nepovoljniji položaj od druge osobe u usporedivoj situaciji. Pri tome, pravilno je cijenjena odredba čl.20 ZSD-a, jer primjenom pravila o dokazivanju, tužitelj koji se poziva na diskriminaciju mora dokazati postojanje vjerojatnosti o takvoj diskriminaciji a sve ostale pretpostavke su na strani tužene, obzirom je funkcija prava učinkovita zaštita jednog od temeljnih načela a tako i načela koji proizlazi iz Ustava, kao i tradicija država članica EU potvrđene Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Prebacivanje tereta dokaza na tuženu potrebno je analizirati u kontekstu pružanja učinkovite zaštite prava na jednako postupanje, pa obzirom da iz provedenih dokaza, saslušanja tužitelja i A.R., predsjednika Upravnog suda, pismene komunikacije između predsjednika Upravnog suda u Rijeci i tužitelja, kao i priložene dokumentacije iz koje je vidljivo da doista osobama sa invaliditetom nije omogućen izravan pristup sudu, pravilno je od strane suda prvog stupnja i zaključeno o povredi prava tužitelja na jednako postupanje.

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja sud prvog stupnja pravilno je primijenio odredbe Zakona o suzbijanju diskriminacije kao i odredbe Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osoba sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti koji odredbom čl. 17. st.2. u vezi sa čl. 4.ZSD-a propisuje obvezu izvršenja radnji kojima se uklanja diskriminacija ili njezine posljedice, što ukazuje i na tužiteljevu ovlast zahtjeva obveze omogućavanja pristupa i korištenja javno dostupnih resursa i sudjelovanje prilagodbom ali način tog ostvarenja je obveza tužene. Stoga dio zahtjeva koji se odnosi na obvezu tužene na rušenje barijera u formi stubišta i drugih arhitektonskih barijera, prihvaćen od strane suda prvog stupnja nije pravilan, obzirom da tijekom postupka nije dokazana mogućnost obavljanja takvih radova rušenja stubišta jer je utvrđeno da se radi o zgradi za koju se i plaća spomenička renta, a i tužena nije vlasnik iste već je koristi osnovom ugovornog odnosa i nema ovlaštenja postupati na zatraženi način. Primjenom odredbe čl. 20. ZSD taj dio dokaza se ne može prebacivati na tuženu već je sama mogućnost izvođenja takvih radova trebala biti dokazana od strane tužitelja, obzirom je način provedbe omogućavanja pristupa na tuženoj.

Neosnovani su žalbeni navodi tužitelja kojima se poziva na neosnovanost odluke u dijelu kojim se ne priznaje daljnja isplata rente na osnovi neimovinske štete. Zakon o obveznim odnosima ne priznaje neimovinsku štetu koja će nastati u buduću u formi zahtjeva za isplatom rente, obzirom se to odnosi na postojanje osnove naknade buduću neimovinske štete koja se, kada se cijeni i u okviru odredbe čl. 19. ZOO-a na koji se sud prvog stupnja i poziva, odnosi na štetu pri ocjeni pravične novčane naknade povrede prava osobnosti a takva neimovinska šteta predstavlja jednu štetu ali i obuhvaća posljedice koje će trajati u budućnosti pa se ista naknađuje u jednom iznosu a odnosi na posljedice koje će povrijeđeni trpjeti i u buduću. Stoga je pravilno od strane suda prvog stupnja takav postavljeni zahtjev odbijen. Pravilna je odluka i u odnosu na visinu zakonske zatezne kamate cijenjene u odnosu na odredbu čl. 29. st. 2. ZOO-a.

Neosnovano se tužena poziva na pogrešnu ocjenu provedenih dokaza, odnosno na propuštanje poduzimanja radnji mjera i posljedica koje diskriminiraju tužitelja po osnovi invalida, budući da je poduzela sve radnje i mjere kojima je dala mogućnost tužitelju da pristupi Upravnom sudu koju je mogućnost odbio. Iz razloga presude proizlazi da je neposrednom ocjenom dokaza, saslušanjem predsjednika upravnog suda A.R. kao i tužitelja kao stranke, sud cijenio i činjenicu mogućnosti rješavanja pristupa time što bi se tužitelj nosilo preko stepenica da bi mogao ući u zgradu, ali je doista i pravilno zaključeno da se takvim postupanjem,

odnosno prijedlogom da se rasprave koje provodi tužitelj mogu održavati kod njega u njegovom domu, odnosno na drugoj adresi, ne mogu smatrati dokazom o razumnoj prilagodbi. Tužitelj kao osoba koja se bavi svojim poslom odvjetništva vezanje i za pristup i ulazak u zgradu, ne samo na način koji se tumači od strane tužene, da se takav pristup ne može vezivati uz mogućnost fizičkog ulaska jer je i u obavljanju posla, iako po njegovim navodima svoj posao obavlja u okviru svojega doma e-poštom, on je vezan također za mogućnost fizičkog pristupa sudu, odnosno time na istovjetan način kao i ostalim osobama, mogućnosti pristupa bez postupanja i načina koji bi ga također stavljali u jednu situaciju koja nije i ne može se smatrati razumnom prilagodbom svladavanja fizičkih barijera.

Pri tome, ne radi se o stajalištu suda da bi svaka pomoć osobama koje se kreću s invalidskim kolicima bila diskriminacija, obzirom se ista odnosi na konkretnu nemogućnost ostvarivanja na jednak način propisan odredbom čl.14.ZSD. Razumne mjere prilagodbe ne mogu predstavljati organiziranje, od strane suda uz pratioca tužitelja, prenošenja preko stepenica, iako je u tome predsjednik tog suda uložio napor ograničen njegovim mogućnostima, za što od strane tužene nije dokazano da bi bilo motivirano dopuštenim razlozima kada nisu dostavljeni dokazi, obzirom da se zgrada nalazi u zaštićenoj zoni, da mjera osiguranja pristupa nije moguća. Kada tužena ukazuje na Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom istom je 61.9. i propisano da će države članice preuzeti odgovarajuće mjere osiguranja pristupačnosti osobama s invaliditetom, koje će, između ostalog, uključivati uklanjanje prepreka i barijera pristupačnosti u odnosu na građevine, škole, radna mjesta i ostale navedene građevine, pa se stoga ne sagledava samo u širem kontekstu mogućnosti prava na podnošenje žalbe, izbora odvjetnika ili sudjelovanja u postupku putem zastupnika.

Žalbeni navodi da sud prvog stupnja nije ni primijenio odredbe Zakona o obveznim odnosima nisu osnovan obzirom da, iako se sud prvog stupnja pravilno poziva i na odredbu čl. 19. ZOO-a, povreda prava osobnosti propisana je i odredbom čl. 1048. ZOO-a kojom svatko ima pravo zahtijevati od suda ili drugog nadležnog tijela da naredi prestanak radnje kojom se povređuje pravo njegove osobnosti i uklanjanje njome izazvanih posljedica, kao i na popravljavanje neimovinske štete vezano za odredbu čl. 1100. ZOO-a koja prihvaća objektivnu koncepciju povrede prava osobnosti pri kojoj povreda i okolnosti opravdavaju pravičnu novčanu naknadu.

Prema tome, po ocjeni i ovog suda, tužitelju je zbog postojanja neadekvatne mogućnosti pristupa sudu došlo do povrede prava osobnosti što je i uzrokovalo i osnovanost nastale štete zbog povrede koja je i pravilno cijenjena u zatraženom iznosu od 30.000,00 kuna. Obzirom je odluka suda prvog stupnja samo djelomično preinačena u dijelu zbog kojega nisu nastali posebni troškovi Jer u odnosu na taj zahtjev nisu izvođeni posebni dokazi, obzirom i na preinačenu odluku i sukladno uspjehu stranaka u sporu nije bilo osnove ni za preinačenje odluke o parničnom trošku.

Slijedom navedenog a temeljem odredbe čl. 368. i čl. 373. toč. 3. u vezi sa čl. 155. i čl. 166. ZPP-a odlučeno je kao u izreci presude.

U Puli - Pola, 27. ožujka 2017. godine

Predsjednica vijeća

Nataša Babić, v.r.